

लुम्बिनी

सम्पादकीय

कर्मचारी प्रशासनमा बेथितिलाई निम्ता

निजामति प्रशासन स्थायी सरकार हो । चुनावबाट राजनैतिक नेतृत्व आवधिक समयका लागि आउँछ । निजामति प्रशासन निरन्तर रहन्छ, जसले सरकारको काम गरिरहेको हुन्छ । निजामति प्रशासनलाई चुस्त र प्रभावकारी परिचालनबाट नै राजनैतिक नेतृत्वले चुनावमा गरेको वाचा पूरा गर्न र नागरिकका आकांक्षा पूरा गर्न सम्भव छ । राजनैतिक नेतृत्वले गर्ने संयोजनकारी भूमिकाले नै निजामति प्रशासनलाई गतिशील बनाउँछ । अहिले निजामति प्रशासन र राजनैतिक नेतृत्वकाबिच जुन ढंगले अविश्वास र दरार पैदा भएको छ, यसले सरकारका काम कारबाही प्रभावित हुने देखिन्छ ।

सरकार हुनु भनेको राजनैतिक नेतृत्व हुनु मात्रै होइन । राजनैतिक नेतृत्व अग्रस्थानमा देखिने मात्रै हो । राजनैतिक नेतृत्वको योजना र नीतिलाई कार्यान्वयनमा लैजाने निजामति प्रशासनले नै हो । फागुनु २१ को चुनावपछि आएको सरकारले निजामति प्रशासनलाई संयोजनकारी ढंगले परिचालन गर्नुको साटो धाकधम्की र विधिबाहिरबाट निर्देशित गर्न थालेको छ । कुनै वैधानिक निकायले नचिन्ने सचिवालयका सदस्यले निजामति प्रशासन चलाउन थाल्दा जीवनको उर्जामय समय निजामति प्रशासनमा बिताएका उर्जावान उच्च प्रशासकहरु धमाधम बाहिरिनु अस्वभाविक हो, अनुभवी प्रशासक बाहिरिंदा सरकारको परिपक्व कामलाई असर पर्ने देखिन्छ । सरकारले सेवाअवधि ३० वर्ष र उमेर ५५ वर्ष पुगेका कर्मचारीलाई अवकाश दिने गरी निजामति ऐन संशोधन गर्ने तयारी गरेको छ । ठूलो संख्यामा अनुभवी कर्मचारी एकैपल्ट बाहिरिने गरी ऐन ल्याउन नहुने भन्दै विज्ञहरूले दिएको सुझावलाई सरकारले बेवास्ता गरेको छ । निजामति प्रशासन विधिले चलाउनुको साटो सचिवालयका सदस्यबाट चलाउन थालिएको छ । प्रधानमन्त्रीको सचिवालय सदस्यहरूले सिधै सचिवलाई निर्देशन दिने हैसियत राखेका छन् । जबकि प्रधानमन्त्रीको सचिवालय सदस्यले सिधै सचिवहरूलाई निर्देशन दिने हैसियत राख्दैनन् ।

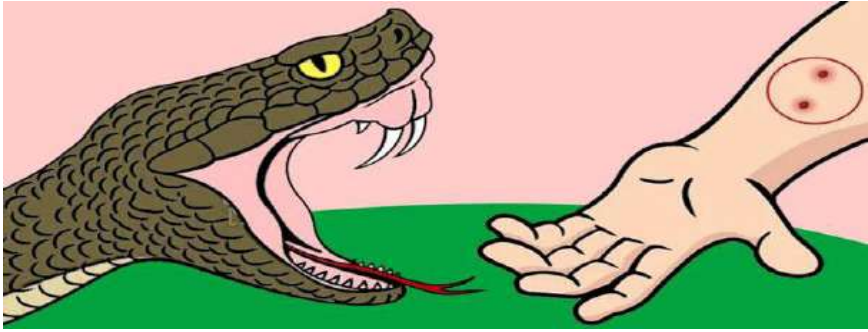
प्रधानमन्त्रीको सचिवालयमा अहिले २७ जना छन् । मन्त्रीदेखि राज्यमन्त्री हुँदै अधिकृतसम्मको तलब खाने सचिवालय सदस्यको दबाबमा निजामति प्रशासन रुमलिएको छ । उनीहरूको ज्यादतीपूर्ण कार्यकै कारण एकदजन उच्च प्रशासकले राजीनामा दिएका छन् । प्रधानमन्त्रीको सचिवालय सदस्यहरु कुन हदसम्म हैसियत बाहिरको काम गर्छन् भन्ने राहदानी प्रकरणमा देखाएको अतिरिक्त चासो र दबाब बाटै छर्लङ्ग हुन्छ । ठेक्का भइसकेको राहदानी छपाइको काम अर्को कम्पनीलाई दिनका लागि उनीहरूले दिएको दबाब अस्वभाविक र गैरकानुनी थियो । यस्तो गलत काम रोक्न प्रधानमन्त्रीले छरितो ढंगले पहलकदमी लिएनन् । अन्ततः परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालको सक्रियतामा राहदानी छपाइको काम अघि बढ्यो । अहिले मन्त्रीहरूको सचिवालय संख्या ठूलो हुन लागेको छ । तिनै सचिवालय सदस्यले मन्त्रालयका अगुवाई गर्न थालेका छन् । लामो अनुभव भएका प्रशासक उनीहरूको सामु निरिह हुन थालेका छन् । उनीहरूमोभ निरिह भएर बस्नुभन्दा सम्मानपूर्वक बाँच्नका लागि धमाधम राजीनामा दिएको हुनसक्छ ।

मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृत भए अनुसार सल्लाहकारतर्फ ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, पूर्वाधार विकास मन्त्रालय र कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयले नेपाल सरकारको विशिष्ट श्रेणीसरहको १ जना वैतनिकसहित बढीमा ५ जनासम्म सल्लाहकार नियुक्त गर्न सक्नेछन् । अन्य मन्त्रालयहरूले नेपाल सरकारको विशिष्ट श्रेणी सरहको १ जना वैतनिकसहित बढीमा ३ जनासम्म सल्लाहकार नियुक्त गर्न पाउनेछन् । त्यसैगरी, स्वकीय सचिवालयतर्फ उप-प्रधानमन्त्रीको हकमा राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी (सह-सचिव सरह) १ जना र मन्त्री वा राज्यमन्त्रीको हकमा राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी (उप-सचिव सरह) १ जना प्रमुख स्वकीय सचिव रहने व्यवस्था गरिएको छ । त्यसैगरी, स्वकीय सचिवतर्फ उप-प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री/राज्यमन्त्री दुवैको हकमा राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी (शाखा अधिकृत सरह) १/१ जना रहने प्रावधान राखिएको छ ।

दुवैको हकमा राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी (शाखा अधिकृत सरह) १/१ जना समन्वय, कार्यान्वयन तथा अनुगमन अधिकृत रहने व्यवस्था गरिएको छ । डा. स्वर्णिमा वाग्लेले २०८३ साउन ११ गते अर्थ मन्त्रालयमा आयोजित वार्षिक राजस्व समीक्षा बैठकमा मन्त्रालयहरूमा अनावश्यक रूपमा सल्लाहकारको ठूलो फौज राखेर राज्यलाई भार थपिएको भन्दै असन्तुष्टि जनाएका थिए ।

सचिवालय सदस्यको भरमा सरकार चलाएर सफल भइन्न । तत्कालका लागि कस्मेटिक प्रचार गर्न सकिएला ? तर नागरिक आकांक्षा पूर्ति गर्न विधिमा टेकेर थिति बसाल्दा मात्रै सम्भव छ । निजामति कर्मचारीलाई दपेट्ने र सचिवालय सदस्यले कर्मचारी परिचालन गर्दा कर्मचारी प्रशासनमा अराजकता निम्तिने जोखिम बढेको छ । यस्तो प्रवृत्तिले थिति होइन, बेथिति बढ्ने छ । दुई तिहाई नजिकको सरकारको यो चालले नागरिक आकांक्षा सम्बोधन गर्न र आशा जगाउन कठिन छ ।

अर्जुनी सर्पदंश उपचार केन्द्रबाट स्थानीय लाभान्वित



महेन्द्रनगर । नेपाली सेनाले कञ्चनपुरको अर्जुनीमा सञ्चालन गरेको सर्पदंश उपचार केन्द्रबाट एक हजार ९९६ जना लाभान्वित भएका छन् । शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज सुरक्षाथर खटिएको नेपाली सेनाको रणसिंहदल गण, मझगाउँ ब्यारेकअन्तर्गत अर्जुनीमा रहेको सर्पदंश उपचार केन्द्रमो एक हजार ३५१ जना महिला र ६४५ पुरुषले सेवा लिएका हुन् ।

सेना र स्थानीय समुदायको संयुक्त व्यवस्थापनमा २०७१ सालमा केन्द्र स्थापना भएको हो ।

स्थापनाकालदेखि नै केन्द्रबाट २४ सै घण्टा सेवा प्रवाह हुँदै आएको रणसिंहदल गणले जनाएको छ । गणका प्रमुख सेनानी प्रकाश धिमिरेका अनुसार केन्द्रलाई औषधि तथा उपकरण बेदकोट र शुक्लाफाँटा नगरपालिका, स्वास्थ्य कार्यालय कञ्चनपुर तथा प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति तथा व्यवस्थापन केन्द्रबाट उपलब्ध हुँदै आएको छ । सेनाले विभिन्न विद्यालयमा पुगेर विद्यार्थीलाई सर्पदंशसम्बन्धी चेतनामूलक कक्षा सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

सुजन न्यौपाने

आफ्नो कमजोरी वा पीडा अरूका अगाडि देखाएर सहायुभूति बटुल्नुभन्दा मुस्कानको ढाल ओढेर उभिनु धेरै गुणा सम्मानजनक हुन्छ । जब कसैले तपाईंलाई दुःखी बनाउन खोज्छ र तपाईं मुस्कुरादिनुहुन्छ, तब उसको ठग्ने प्रयास वा षड्यन्त्र त्यहीँ विफल हुन्छ । आफन्तको छल र दरिलो बन्दै गएको ओठको घेरा पराएले छल गर्दा मन दुख्छ, तर त्यो दुखाइ समयसँगै निको हुन्छ। जब आफ्नै भनिएकाहरू, जसलाई आफ्नो मुटुको टुक्रा वा विश्वासको खम्बा मानेको हुन्छ, तिनैले छल गर्छन्, तब मुटुमा परेको घाउ धेरै गहिरो हुन्छ । आफन्तको छलले मानिसलाई भित्रैबाट भाँच्छ, तर यही भाँचिएको मनलाई जोड्ने काम फेरि त्यही मुस्कानले गर्छ । आफन्तको छलले मानिसलाई नाता र सम्बन्धको वास्तविक धरातल बुझ्न मद्दत गर्छ ।

मुस्कान केवल ओठको मोड वा अनुहारको एउटा अभिव्यक्ति मात्र होइन, यो कहिलेकाहीँ मानिसको सबैभन्दा बलियो ढाल र गहिरो रहस्य पनि बन्न पुग्छ । बाहिरबाट हेर्दा देखिने उज्यालो र हँसिलो अनुहारको पछाडि कति धेरै आँसु, निराशा र नभनिएका वेदनाहरू लुकेका हुन्छन् भन्ने कुरा त्यो मुस्कान पहिरीने मानिसलाई मात्र थाहा हुन्छ । मेरो भोगाइमा सुखमा मुस्कुराउनु सामान्य मानवीय स्वभाव हो, तर दुःख र पीडाको भुमरीमा परेर पनि मुस्कानलाई ओठबाट नछाड्नु एउटा बेग्लै जीवन-दर्शन हो । जब पीडाहरू श्रृंखलाबद्ध रूपमा आउन थाल्छन्, मानिसका अगाडि दुईवटा बाटो बाँकी रहन्छन्, कि त ती पीडाको अगाडि घुँडा टेकेर सधैँका लागि रुनु, कि त ती पीडालाई आफ्नो नजिकको मित्र मानेर मुस्कुराउँदै अगाडि बढ्नु ।

पीडा र दुःख मेरो जीवनका सबैभन्दा नजिकका सहयात्री

जीवनको यात्रामा खुसीहरू प्रायः क्षणिक हुन्छन् । ती पाहुनाजस्तै आउँछन्, केही समय बिताउँछन् र बिदा हुन्छन् । तर दुःख, निराशा र पीडाहरू यस्ता साथी

अदृश्य आँसु, मुस्कान र जीवनको अनवरत यात्रा



हुनु, जसले कहिल्यै साथ छाड्दैनन् । जब दुःख र पीडा जीवनका अभिन्न हिस्सा बन्छन्, तब मानिसले तिनलाई शत्रु ठान्न छाड्छ । तिनलाई आफ्नै नजिकको मित्रको रूपमा स्वीकार गर्न थाल्छ । सुखले मानिसलाई भ्रममा राख्न सक्छ, तर दुःखले सधैँ यथार्थको ऐना देखाउँछ । पटक-पटक आउने पीडाहरूले मानिसको मनलाई गहिरो र सहनशील बनाउँछन् । जब दुःखलाई शत्रु नभई आफ्नै जीवनको एउटा पाटो मानिन्छ, तब त्यसले मानिसलाई भित्रैबाट बलियो बनाउँछ । जब मानिस पटक-पटक अरूबाट ठगिन्छ, लुटिन्छ वा धोका पाउँछ, तब उसको मनमा गहिरो चोट पुग्छ। तर, अनुभव र समयसँगै त्यो चोटलाई व्यक्त गर्ने तरिका परिवर्तन हुन्छ । पहिलो पटक ठगिँदा आउने आँसु, बिस्तारै-बिस्तारै एउटा गम्भीर मुस्कानमा परिणत हुन्छ । यो मुस्कान हारको वा कमजोरीको प्रतीक होइन । यो त जीवनका कठोर सत्यहरूलाई बुझिसकेपछिको एउटा दरिलो सङ्केत हो । ठगिएपछि आउने मुस्कानले भन्ने गर्छ – ‘मलाई तिम्रो नियत थाहा भइसक्यो, तर म आफ्नो संस्कार छाड्दैनँ ।’ आफ्नो कमजोरी वा पीडा अरूका अगाडि देखाएर सहायुभूति बटुल्नुभन्दा मुस्कानको ढाल ओढेर उभिनु धेरै गुणा सम्मानजनक हुन्छ । जब कसैले तपाईंलाई दुःखी बनाउन खोज्छ र तपाईं मुस्कुरादिनुहुन्छ, तब उसको ठग्ने प्रयास वा षड्यन्त्र त्यहीँ विफल हुन्छ ।

आफन्तको छल र दरिलो बन्दै गएको ओठको घेरा

पराएले छल गर्दा मन दुख्छ, तर त्यो दुखाइ समयसँगै निको हुन्छ। जब आफ्नै भनिएकाहरू, जसलाई आफ्नो मुटुको टुक्रा वा विश्वासको खम्बा मानेको हुन्छ, तिनैले छल गर्छन्, तब मुटुमा परेको घाउ धेरै गहिरो हुन्छ । आफन्तको छलले मानिसलाई भित्रैबाट भाँच्छ, तर यही भाँचिएको मनलाई जोड्ने काम फेरि त्यही मुस्कानले गर्छ ।

आफन्तको छलले मानिसलाई नाता र सम्बन्धको वास्तविक धरातल बुझ्न मद्दत गर्छ । यस्तो छलपछि ओठमा आउने मुस्कान भन्ने दरिलो, गम्भीर र कठोर बन्छ। यो मुस्कानले मानिसलाई कसैमाथि अन्धो विश्वास नगर्न र आफ्नै बलमा उभिन सिकाउँछ । साँचीकै म जीवनरूपी बाटोको यक यात्री हुँ । कसैले चाँडै आफ्नो गन्तव्य भेट्छन् भने कसैको यात्रा अनन्तसम्म चलिरहन्छ। गन्तव्य नभेटिनु, बाटोमा हजारौँ हिलाम्मे र काँडाघारीहरू भेटिनु, र अझै पनि हिँडिरहनु नै जीवनको वास्तविक सौन्दर्य हो । ‘गन्तव्य त केवल यात्राको अन्त्य हो, तर वास्तविक जीवन त त्यही यात्राका पाइलाहरूमा लुकेको हुन्छ । जब गन्तव्य टाढा हुन्छ र बाटो कठिन, तब ओठको मुस्कान नै यात्रीको सबैभन्दा ठूलो ऊर्जा बन्छ । यसले थाकेका पाइलाहरूलाई अगाडि बढाउने हौसला दिन्छ र अँध्यारो बाटोमा पनि उज्यालोको आशा जगाउँछ । मुस्कान सधैँ खुसीको अभिव्यक्ति मात्र होइन, यो सङ्घर्षको विगुल पनि हो । पीडामा मुस्कुराउने मानिसलाई संसारको कुनै पनि शक्तिले सजिलै हराउन सक्दैन । तेयो आन्तरिक शक्ति किन नहोस : बाहिर मानिसहरूले तपाईंको ओठको मुस्कान मात्र देख्छन्, तर त्यसका पछाडि लुकेको आँसुको महासागर र सङ्घर्षको कथा तपाईंको आन्तरिक शक्ति हो । मलाई लाग्छ र मेरो वास्तविक भोगाइले भन्छ चिच्याएर, रोएर वा आफ्नो दुखाइ अरूलाई देखाएर पीडा कम हुँदैन । शान्त रहेर मुस्कुराउँदा मनले एउटा बेग्लै प्रकारको धैर्यता र शान्ति प्राप्त गर्छ । जीवनमा जतिसुकै आँधीबेहरी आए पनि, आफन्तहरूले साथ छाडे पनि, र गन्तव्य अझै धमिलो नै देखिए पनि, आफ्नो ओठको दरिलो मुस्कानलाई कहिल्यै हराउन नदिनुहोस् । यही मुस्कान नै तपाईंको सबैभन्दा ठूलो जित हो । अन्ततः मलाई हराउन खोज्नेहरूले मलाई सिध्याउन सकेनन्, तिनले त केवल मेरो ओठको मुस्कानलाई अझै परिपक्व बनाइदिए र यही मुस्कान नै मेरो जीवनको सबैभन्दा सुन्दर बदला र अन्तिम जित बन्यो ।

स्याङ्जामा एकै वर्षमा चार सडक पुल

प्रकाश डोटेल
स्याङ्जा

स्याङ्जामा गएको एक वर्षको अवधिमा चार वटा सडक पुल निर्माण भएका छन् । आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा पूर्वाधार विकास कार्यालय स्याङ्जाले जिल्लाका विभिन्न ग्रामीण सडकखण्डमा एकै वर्षभित्र चार वटा सडक पुल निर्माण गरेको हो । स्याङ्जाको बिरुवा गाउँपालिकामा दुई, गल्याङ्ग नगरपालिकामा एक र फेदीखोला गाउँपालिकामा एक गरी चार वटा सडक पुल निर्माण भएको छ । भण्डै १९ करोडको लागतमा चार वटा पुल निर्माण भएको कार्यालयले जनाएको छ । गएको वर्ष ६ वटा सडक पुल निर्माण गर्ने लक्ष्य लिइएकोमा चार वटामात्रै पुल निर्माण सम्पन्न भएको कार्यालयले जनाएको छ । बिरुवा गाउँपालिकामा निर्माण भएका दुई पुलमध्ये राक्सैघाटमा चार करोड ९२ लाख ७१ हजार रुपैयाँमा बनेको हो भने गैरीघाट पुल पाँच करोड ५१ लाख ७५ हजार रुपैयाँको लागतमा निर्माण सम्पन्न भएको हो । त्यस्तै गल्याङ्गको रातोपुल पाँच करोड ४६ लाख १४ हजार रुपैयाँ र फेदीखोलाको खत्रीरहस्थित तिलस्वोँरा पुल तीन करोड १९ लाख ९४ हजारको लागतमा बनेको पूर्वाधार कार्यालयका प्रमुख इन्जिनियर गुरुदत्त अधिकारीले जानकारी दिए । उनका अनुसार ग्रामीण सडकखण्डमा पुल बनेसँगै स्थानीयलाई आवतजावत गर्न सहज भएको छ । दैनिक रुपमा स्थानीयलाई आवतजावतसँगै स्थानीय स्तरमा उत्पादित कृषिजन्य वस्तु निकासी गर्न सडक पुलले सहजता पुऱ्याएको स्थानीयले बताएका छन् । पुलको अभावमा सवारीसाधन र पैदलयात्रु खोला वारपार गर्न स्थानीयले वर्षैदेखि सास्ती भोग्दै आएका थिए ।



६ वटा सडक पुलमध्ये पुतलीबजार नगरपालिकाको सिंहाले र फेदीखोला गाउँपालिकाको सेतीखोलामा लक्ष्य अनुरूप सडक पुल बन्न नसकेको कार्यालयले जनाएको छ । चार करोड ५२ लाख ६८ हजार रुपैयाँ लागत रहेको सिंहाले पुलको भण्डै ५० प्रतिशत र चार करोड ९४ लाख ६३ हजार लागतको सेतीखोला पुल ४० प्रतिशत काम सकिएको कार्यालयका इन्जिनियर पोषराज पौडेलले जनाए । निर्माण कम्पनीको लापरवाहीले सिंहाले र सेतीखोला पुल समयमै निर्माण हुन नसकेको कार्यालयले जनाएको छ । सुयान विल्डर्स निर्माण कम्पनी वालिङले जिम्मा पाएको दुबै सडक पुल

निर्माण सामग्रीको सहज आपूर्ति नहुँदा र महँगो कारणले निर्माण हुन नसकेको कम्पनीले दाबी गरेको छ । तोकिएको समयमै पुल बन्न नसक्दा भण्डै एक करोड ६० लाख रुपैयाँ फिज भएको छ । त्यस्तै पूर्वाधार विकास कार्यालयले गएको वर्ष भण्डै एक करोड ४५ लाख रुपैयाँको लागतमा चार वटा भोलुङ्गे पुल निर्माण गरेको छ । पुतलीबजारको नारायणस्था-मुजवा, चापाकोटको माडीस्थित बर्कानटार-कसेनी, भीरकोट नगरपालिकाको धुवादी खोलामा चरांग-साउन्दी जोड्ने गरी रहरिनाश गाउँपालिकाको लालही-बलाम्दी जोड्ने गरी भोलुङ्गे पुल निर्माण गरेको कार्यालयले जनाएको छ ।



साहित्यिक पर्यटन सद्भाव यात्रा

बुटवल । लुम्बिनी वाइम्य प्रतिष्ठान नेपाल केन्द्रीय समितिको समन्वय तथा रूपन्देही कार्यसमितिको आयोजनामा साहित्यिक पर्यटन सद्भाव यात्रा २०८३ सम्पन्न भएको छ ।

पर्यटन, गोष्ठी, कृति विमोचन तथा रचना वाचनसहित आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रममा रूपन्देहीको बुटवलस्थित ऐतिहासिक जितगढी किल्ला, शङ्करनगर वनविहार तथा अनुसन्धान केन्द्र, जिल्लाको देवदहस्थित एसियाको दोस्रो ठुलो वृक्ष पागरी वृक्ष तथा पुरातात्विक स्थल बुद्धको मावली भवानीपुर पुगी अध्ययन अवलोकन गर्नुका साथै आफ्ना सिर्जना पाठ गरिएको थियो ।

जिल्लाको सिद्धार्थनगरस्थित लुम्बिनी प्रवेशद्वारबाट सुरु भएको यात्रामा कवि, लेखक, कलाकार एवम् संस्कृतिविद्हरू गरी ५० जनाको समूहलाई जितगढीको ऐतिहासिक र सामरिक महत्त्वका बारेमा लेखक एवम् संस्कृतिविद् देवेन्द्रराज शाक्यले जानकारी गराए भने पाकरी वृक्षको ऐतिहासिकता, महत्त्व र विशेषताबारे स्थानीय जानकार रुद्र पाण्डेले प्रकाश पारेका थिए । शङ्करनगर वनविहार तथा अनुसन्धान केन्द्रका बारे व्यवस्थापक महेन्द्र बस्नेतले जानकारी गराए ।

त्यस्तै पुरातात्विक स्थल एवम् बुद्धको

मावली भवानीपुरका बारेमा कोलिय राज्य बुद्ध मावली क्षेत्र विकास समितिका पूर्व अध्यक्ष लीलाबल्लभ भट्टराईले प्रकाश पार्दै लुम्बिनी आएका मध्ये ५% पर्यटक पनि भवानीपुर नआएको तथा यसको समग्र विकासका निम्ति गम्भीर बनेर बजेट नपारिएकोमा दुखेसो व्यक्त गरे ।

भ्रमण टोली लुम्बिनी पुगेर लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयमा आयोजित समापन समारोहमा सहभागी भयो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि लेखक संस्कृतिविद् विजय सागरले सामूहिक पहल र सहकार्यबाट सर्जकहरूले भ्रमणमा देखेका र अनुभव गरेका विषयवस्तु उजागर गरी लेख्दा पर्यटन प्रवर्धनमा ठुलो योगदान पुग्ने उल्लेख गरे। त्यस्तै विशिष्ट अतिथि एवम् लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयका अनुसन्धान निर्देशक प्रा.डा. गितु गिरीले सबै जिल्लाका पर्यटन सम्बन्धी गहकिला सामग्री जुटाउन सकिएमा अनुसन्धान केन्द्र त्यस्ता सामग्रीलाई पुस्तकका रूपमा प्रकाशन गराउन तयार रहेको बताए ।

कार्यक्रममा एम. बि. खड्काको 'सन्नत' नामक उपन्याससमेत विमोचन गरिएको थियो । प्रतिष्ठानका केन्द्रीय उपाध्यक्ष एवम् कार्यक्रम संयोजक तिलक लामिछानेको अध्यक्षतामा

सम्पन्न कार्यक्रममा वरिष्ठ चित्रकार मन गोल्डी, साहित्यकारहरू रुद्र ज्ञवाली, डा. शङ्करप्रसाद नेपाल, रमेश समर्थन, डाक्टर श्याम न्यौपाने, कविता पन्थी, दुर्गा थापा मगर, उद्धव देवकोटा, डीआर न्यौपाने सुर्व, डाक्टर लक्ष्मी पोख्रेल, विष्णु भण्डारी, कमला पाण्डे भण्डारी, लक्ष्मण ज्ञवाली, थम गुरुङ, सिर्जना खनाल तथा प्रतिष्ठानका केन्द्रीय अध्यक्ष ऋषि आजादलगायतले मन्तव्य तथा रचना पाठ गरेका थिए ।

विभिन्न पर्यटकीय गन्तव्य स्थलहरूमा सरु ज्ञवाली, यदु लामिछाने, सरला गाहा, लक्ष्मी पाण्डे, गोविन्दप्रसाद रेग्मी, यज्ञलाल सुवेदी, खगेन्द्र बस्याल, रामप्रसाद बस्याल, कमल पोख्रेल निश्छल, गन्ना धिमिरे, सन्नम अनुरागी, अनमोल शर्मा, विष्णु गजुरेल, नारायण भण्डारी, सावित्री धिमिरे, दिवस पाण्डे, अम्बिका पोख्रेल, राधा भट्टराई, आरोग्य गौतमलगायतले रचना पाठ गरेका थिए ।

कार्यक्रम प्रतिष्ठानका रूपन्देही सचिव कृष्ण पाण्डेको सञ्चालन तथा अध्यक्ष छवि ज्ञवालीको स्वागत मन्तव्यमा सम्पन्न भएको हो । लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय, लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका, देवदह नगरपालिका तथा शङ्करनगर वनविहारले कार्यक्रम सफल पार्न सहयोग पुऱ्याएका थिए ।

रास्वपाद्वारा युवा सरोकार विषयक संवाद तथा सुझाव संकलन



बुटवल । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी बुटवल नगर समितिको आयोजनामा शनिबार बुटवलमा आयोजित युवा सरोकार विषयक संवाद तथा सुझाव संकलन कार्यक्रममा सहभागी युवाहरूले बेरोजगारी, बेथिति, सुशासनको अभाव तथा शिक्षा र रोजगारीका लागि विदेशिनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्न सरकारसँग माग गरेका छन् ।

कार्यक्रममा युवाहरूले देशभै रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नुपर्ने, राज्यका निकायमा देखिएको बेथिति अन्त्य गर्नुपर्ने तथा युवालाई

नीति निर्माणको तहमा अर्थपूर्ण रूपमा सहभागी गराउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी बुटवल नगर समितिका अध्यक्ष राजन पाण्डेले युवा पुस्ता राष्ट्र निर्माणको महत्त्वपूर्ण शक्ति भएकोले युवाले भोगिरहेका समस्या समाधानमा सरकार गम्भीर बनुपर्ने बताए ।

त्यस्तैगरी रूपन्देही क्षेत्र नं. २ का सांसद सुलभ खरेलले युवाका समस्या तत्कालीन रूपमा सम्बोधन गर्नुका साथै दीर्घकालीन नीतिमार्फत समाधान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए ।

उनले शिक्षा र रोजगारीका लागि नेपाली युवाले विदेशिनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य हुने गरी राज्यले स्पष्ट र प्रभावकारी नीति निर्माण गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

कार्यक्रममा युवाहरूले उठाएका सवालको जवाफ दिँदै प्रधानमन्त्रीको सचिवालयका सुदीप ढकाल र सन्तोष गिरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी लुम्बिनी प्रदेश अध्यक्ष शालिकराम धिमिरे तथा रूपन्देही जिल्ला अध्यक्ष महेन्द्र उपाध्याय, पूर्व सैन्यमैनाका नगर प्रमुख चित्र बहादुर कार्कीलगायतले युवाका समस्या र सुझावलाई गम्भीर रूपमा लिनुपर्ने धारणा राखे ।

उनीहरूले युवाका आवाजलाई केवल संवाद र कार्यक्रममा सीमित नराखी नीति, योजना र कार्यान्वयनको तहसम्म पुऱ्याउन आवश्यक रहेको बताए । युवाहरूले उठाएका विषयलाई प्रधानमन्त्री समक्ष पुराएर समाधानका लागि सुझाव दिने पनि आस्वाप्त दिए । कार्यक्रममा नगर उपसभापति कृष्ण प्रसाद पाण्डेले स्वागत र सचिव चन्द्रकान्त न्यौपानेले कार्यक्रमको सञ्चालन गरेका थिए ।

जेनजी...

संविधानको धारा ७६ मा प्रथामन्त्री नियुक्तिसम्बन्धी व्यवस्था रहेको उल्लेख गर्दै धारा ६१(४) लाई प्रथामन्त्री नियुक्तिको आधार बनाइनु संविधानसम्मत नभएको प्रतिवेदनमा दाबी गरिएको छ ।

‘जेनजी प्रदर्शनकै पृष्ठभूमिमा पूर्व प्रधान न्यायाधीश सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा ताजा जनादेशका निम्ति धारा संविधानको धारा ६१(४) अनुसार चुनावी सरकार गठन गरियो । जुन संविधानको दायरा भन्दा बाहिरबाट थियो,’ प्रतिवेदनमा लेखिएको छ-‘संविधानतः प्रथामन्त्री नियुक्त गर्न नेपालको संविधान, २०७२ मा धारा ७६ को व्यवस्था छ । संविधानको धारा ६१(४) मा ‘संविधानको पालन र संरक्षण गर्नु राष्ट्रपतिको प्रमुख कर्तव्य हुनेछ’ भने कुरा उल्लेख छ ।’

यद्यपि, प्रतिवेदनमा कार्की नेतृत्वको सरकारले निर्वाचन सफलतापूर्वक सम्पन्न गराएर मुलुकलाई नयाँ राजनीतिक बाटोमा प्रवेश गराएको समितिले स्वीकार गरेको छ । प्रस्तावमा बालेन शाह नेतृत्वको सरकारको कार्यशैलीमाथि पनि प्रश्न उठाइएको छ । निर्वाचनमा फन्डै दुईतिहाइको बहुमत ल्याएर गठन भएको बालेन सरकार अन्योल र अलमलमै देखिएको प्रतिवेदनमा आरोप लगाइएको छ । ‘प्रारम्भिकका क्रियाकलाप हेर्ने हो भने सरकारको कार्यशैलीमा पारदर्शी र जवाफदेहिपन खट्दैएको छ,’ प्रतिवेदनमा भनिएको छ- ‘प्रधानमन्त्री शाहले संसद र राजनीतिक दलहरूसँग सहकार्य गरेर आघि बढ्न चाहेका छैनन् ।’

प्रधानमन्त्रीको एकैले हिँड्ने

शैली र सामाजिक सञ्जालको जगमा चल्ने लोकरीझाँडाका कारण सरकारको संसद र दल दुवैसँग दूरी बढ्दै गएको टिप्पणी पनि प्रतिवेदनमा छ । ‘संसदको अधिवेशन आह्वान भइसकेपछि त्यसलाई स्थगित गरी आठवटा अत्यादेश जारी गानु भनेको लोकतान्त्रिक पद्धतिको अनुकुल होइन,’ प्रतिवेदनमा भनिएको छ- ‘सरकारी सेवाग्राहीका लागि सतही र प्रशासनिक सुधार गर्न खोजिएको थियो । तर, ती पनि स्थायी भएनन् ।’

सरकारी कार्यालयमा फेरि चारैतिर नागरिकलाई सास्ती दिने गरी लाइन बस्नुपर्ने बाध्यता सिर्जना भएको, सुकुमवासीहरूका निमित्त पूर्वन्याया्रीबिना आमजनतीय तरिकाले हटाइएको भन्दै प्रतिवेदनमा आपत्ति जनाइएको छ । सरकारको ‘असहिष्णु’ चरित्रकै कारण मधेश-तराईमा तीन जनाको ज्यान जानेगरी सदियौंदेखि कायम रहेको सामाजिक सौहार्दता बिग्रिएको विषयले सबैको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको बताइएको छ । प्रतिवेदनमा कानुनको शासनभित्र निजी क्षेत्रलाई लगानी, उत्पादन र रोजगारी सिर्जनाको साभेदकाका रूपमा विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिइएको छ ।

‘अपराधमा शून्य सहनशीलता कायम गर्दै अनुसन्धानलाई प्रमाणमा आधारित, पारदर्शी र निष्पक्ष बनाउने तथा लगानीको सु्रक्षा सुनिश्चित गर्ने नीति लिनुपर्छ,’ प्रतिवेदनमा भनिएको छ ।

युवालाई विदेश जान रोक्नेभन्दा नेपालमै अवसर सिर्जना गर्ने नीति दिनुपर्ने, सीप विकास, स्टार्टअप, उद्यमशीलता, डिजिटल अर्थतन्त्र, कृषि, पर्यटन, ऊर्जा र सूचना प्रविधिमा रोजगारी सिर्जना गर्ने स्पष्ट कार्यक्रममा

सिकने प्रतिबद्धता नागरिकसामु गर्नुपर्ने सुझाव प्रस्तुत गरेका छन् । ‘काग्रेसले जनतासँग इमानदारीपूर्वक भन्न सक्नुपर्छ- हामीले पनि गल्ती गरेका छौँ, तर हामी आफ्ना गल्तीबाट सिक्छौँ र लोकतन्त्र, संविधान तथा जनताको अधिकारलाई अफ बलियो बनाउने जिम्मेवारीबाट पछि हट्दैनौँ’, उनले आफ्नो प्रतिवेदनमा लेखेका छन्-‘यस्तो स्वीकारोक्तिले पार्टीलाई कमजोर होइन, अफ विश्वसनीय बनाउनेछ ।’

यस्तै साउदले संसदमा काग्रेसको भूमिका कमजोर रहेको टिप्पणी पनि गरेका छन् । ‘संसदीय फाँटमा नेपाली काग्रेसको उपस्थिति र प्रभावकारिता कमजोर छ । सानाको छानामा काग्रेस परेको अनुभूति हुँदै छ’, साउदले भनेका छन्-‘संसदमा संख्यात्मक रूपमा कमजोर हुनुको अर्थ काग्रेसको राजनीतिक भूमिका समाप्त हुनु होइन ।

राष्ट्रिय मुद्दामा प्रभावकारी वैकल्पिक दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्न नसक्नु अफ ठुलो चुनौती हो। प्रमुख प्रतिपक्षका रूपमा काग्रेसले सरकारका कमजोरीहरू औल्याउने मात्र होइन, जनतालाई विश्वास दिलाउने वैकल्पिक नीति र कार्यक्रम पनि प्रस्तुत गर्नुपर्छ ।’ उनले आगुट्ट लेखेका छन्-‘तर संख्यात्मक कमजोरीसँगै राष्ट्रिय मुद्दामा प्रभावकारी हस्तक्षेप गर्न नसक्ने अवस्था उत्पन्न भयो भने प्रमुख प्रतिपक्षका रूपमा पार्टीको प्रभाव अफ कमजोर हुन्छ ।

नेपाली काग्रेसका अग्रज नेतृत्व, क्रियाशील सदस्यहरूलाई सम्मान स्वस्व केन्द्रीय कार्यसमितिले निर्णय गरी निश्चित संख्यामा मानार्थ महाधिवेशन प्रतिनिधि तथा महासमिति सदस्यमा मनोनयन गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ । भेलामा पूर्वपरराष्ट्रमन्त्रीसमेत रहेका भता वनगी साउदले ‘मुलुकको समसामयिक विषयको प्रस्ताव’ प्रस्तुत गर्दै पार्टीले जनतासमक्ष गल्ती स्वीकार गर्नुपर्ने धारणा राखेका छन् । आत्मसमीक्षा कमजोरी नभई सुधारको पहिलो आधार भएको उल्लेख गर्दै उनले गल्तीबाट पाठ

१९० ... आफ्ना नातागोतालाई पनि मुद्दा नलाम्ने । १९० तोला सुनको पनि खोजाबिन गर्न नपाइने । हाम्रो चाहिँ यो लगाएको कपडा कुन पैसाले किनेको

ग्रामीण विकास लघुवित्तको वार्षिकोत्सव

बुटवल । ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडले वार्षिकोत्सव मनाएको छ ।

संस्थाले शनिबार बुटवलमा एक समारोहबीच वार्षिकोत्सव मनाएको हो ।

सो अवसरमा ५७ जिल्लामा प्रधान कार्यालय सहित २०० शाखा कार्यालयमार्फत् १५ अर्ब ८२ करोड रूपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको जानकारी गराइएको छ । संस्थाको कुल सदस्य संख्या २ लाख ६८ हजार ६९९ रहेकोमा महिला सदस्य २ लाख ३० हजार ९०५ र पुरुष सदस्य ३७ हजार ७९४ रहेको संस्थाका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत श्याम कुमार कटुवालले बताए । प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कटुवालले कुल ऋणीको संख्या ९२ हजार ८९६ रहेकोमा महिला ८४ हजार ११२ र पुरुष ८ हजार ७८४ जना रहेको बताए ।

सो अवसरमा संस्थाका अध्यक्ष डा. नहकुल केसीले सुशासन र जोखिम व्यवस्थापनमा ध्यान दिदै प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकतामा राख्न सुझाव दिए । अध्यक्ष केसीले वित्तीय संस्था सवल बनाउनका लागि कर्जा व्यवस्थापन र वित्तीय अनुशासनमा गम्भीर हुन निर्देशन दिए ।

संस्थाका सञ्चालक अच्युत गौतमले परियोजना भएका समुहहरूका लागि लघुवित्त वित्तीय संस्था अभिभावक भएको बताए ।

ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था



लिमिटेडका नायव कार्यकारी प्रमुख दीपकप्रसाद पाण्डेले कर्जा लिएकाहरूले परियोजना अनुरूप कर्जाको सदुपयोग गरे नगरेको बारेमा गम्भीर भै सोही अनुरूप अनुगमन गर्न जरुरी रहेको बताए । आरएसडीसी लघु वित्तीय संस्थाका ध्रुव कुमार पौडेलले लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूमा वित्तीय संकट बढ्दै गएकोले कर्जा लगानीमा गम्भीर हुने सुझाव दिए ।

सोही अवसरमा वित्तको आर्थिक वर्षमा

कर्जा लगानी, असुली, निष्कृय कर्जा प्रतिशत, बचत संकलन र मुनाफाका आधारमा ३ वटा शाखालाई पुरस्कृत गरिएको हो । त्यसरी पुरस्कृत हुनेमा दाङको लालटीया शाखा प्रथम, सुनसरीको इनरुवा शाखा दोस्रो र रूपन्देहीको सेमलाल शाखा तेस्रो बन्दै पुरस्कृत भएका छन् । त्यस्तै सबै शाखावाट गरी १७९ जना उत्कृट ग्राहक सदस्यलाई पनि पुरस्कृत गरिएको प्रबन्धक मधुसुदन पोखरेलले बताए ।

बुटवल उद्योग वाणिज्य संघको अधिवेशन असोजमा

बुटवल । बुटवल उद्योग वाणिज्य संघ रूपन्देहीको वार्षिक साधारणसभा तथा अधिवेशन आगामी असोजमा हुने भएको छ । संघका अध्यक्ष हरिप्रसाद अर्यालको अध्यक्षतामा शुक्रबार संघमा बसेको कार्यसमिति बैठकले संघको ७३औँ वार्षिक साधारण सभा तथा २६औँ अधिवेशन आगामी असोज २१ गतेदेखि २३ गतेसम्म गर्ने निर्णय गरिएको संघका महासचिव मुक्तिप्रसाद अधिकारीले जानकारी दिए ।

बैठकमा कोषाध्यक्ष बसन्तप्रसाद ढकालले प्रस्तुत गरेको चालु आर्थिक वर्ष २०८३-०८४ को लागि आयव्यय स्वीकृत भएको छ । संघका कोषाध्यक्ष ढकाल संयोजक रहेको बजेट तर्जुमा समितिले निर्माण गरेको आयव्यय कोषाध्यक्ष ढकालले बैठकमा प्रस्तुत गरेका थिए ।

त्यसैगरी संचले सैनौमना र देवदहमा सञ्चालन स्वीकृति पाएको डि.जि.एम. परियोजना सञ्चालनका लागि सह-परियोजना व्यवस्थापन समिति तथा विभिन्न उपसमिति गठन गरिएको छ । उक्त सह-परियोजना व्यवस्थापन समितिमा संघका अध्यक्ष हरिप्रसाद अर्याल, मयमला सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति सैनौमनाका अध्यक्ष तुलसी

पोखरेल, प्रगति सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति देवदहका अध्यक्ष दुर्गाबहादुर राना, संघकी सह-कोषाध्यक्ष धनकुमारी खनाल, कार्यसमिति सदस्य रेनु श्रेष्ठ, सुनिता शर्मा वज्जाडे, विष्णु धिमिरे पन्त, कार्यकारी निर्देशक मदनकुमार कार्की र वरिष्ठ अधिकृत दोलबहादुर कुँवर रहेका छन् ।

त्यसैगरी संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष टंकप्रसाद गैरेको संयोजकत्वमा अनुगमन तथा मुल्यांकन उपसमिति, उद्योग उपाध्यक्ष सुजय भट्टराई र वाणिज्य उपाध्यक्ष विमलराज भट्टराईको नेतृत्वमा उत्पादन उप-समिति, महासचिव मुक्तिप्रसाद अधिकारीको नेतृत्वमा खरिद उपसमिति तथा कोषाध्यक्ष बसन्तप्रसाद ढकालको नेतृत्वमा लेखा उप-समिति गठन गरिएको छ ।

बैठकमा बोल्दै संघका निवर्तमान अध्यक्ष तथा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका कार्यकारणी सदस्य उज्ज्वलप्रसाद कसजुले संचले उद्योगी व्यवसायीको हकहित तथा व्यवसायिक प्रवर्द्धन र यस क्षेत्रको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा संचले गरेको योगदान स्मरणीय रहेको बताउँदै यस क्षेत्रका औद्योगीक तथा व्यवसायिक प्रवर्द्धनका कार्यक्रम ल्याउन सुझाव दिए ।

बुटवल उद्योग वाणिज्य संघका संस्थापक अध्यक्ष स्व. पद्मचन्द्र श्रेष्ठको अर्थकदको शालिक निर्माण गरिने भएको छ । संस्थापक अध्यक्षको सम्मान र संघको समेत गरिमा बढाउनको लागि साधारण सभामा अनावरण गर्नेगरी संघ परिषदमा संस्थापक अध्यक्ष स्व. श्रेष्ठको अर्थकदको शालिक निर्माण गर्ने निर्णय गरिएको नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका कार्यकारणी सदस्य समेत रहेका संघका अध्यक्ष अर्यालले बताए ।

२००९ सालमा तथर्थ समिति हुँदै २०१० सालमा स्थापना भएको बुटवल उद्योग वाणिज्य संघमा संस्थापक अध्यक्ष स्व. पद्मचन्द्र श्रेष्ठले २०१६ सालसम्म अध्यक्ष भएर उद्योगी व्यवसायीको हकहित तथा यस क्षेत्रको औद्योगिक, व्यवसायिक, आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरेका थिए ।

त्यसैगरी बैठकले संघका पूर्वअध्यक्षहरूको नाममा विभिन्न विषयगत अक्षयकोष स्थापना गर्ने निर्णय गरेको छ । त्यसरी स्थापना गर्ने अक्षयकोषमा स्वयम् पूर्वअध्यक्ष वा पूर्वअध्यक्षहरूको परिवारबाट सहयोग उपलब्ध गराउन आह्वान गर्ने पनि निर्णय गरिएको महासचिव अधिकारीले बताए ।

उनले आफू सांसद मात्र नभई

भ्रष्टाचारको विषयमा आवश्यक परे जीवन दाउमा राख्नसमेत तयार रहेको बताएका छन् । ‘सांसद त के कुरा, जिन्दगी दाउमा राख्न तयार छु, हिसाब हुन्छ । जुता लगाउने हो, खाने हैन ।’- सुनारले भनेका छन् ।

सुनारले आफूहरूले कसैमाथि कपोकल्पित आरोप नलगाएको दाबी गर्दै प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीविरुद्ध समितिमा परेको उजुरी छानबिन गर्नुपर्ने धारणा राखेका छन् । ‘हामीले कसैमाथि कपोकल्पित आरोप लगाएको हैन, प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीविरुद्ध समितिमा परेको उजुरी छानबिन गर्नु भनेको हो । समाचार, समितिमा सांसदको शैली भएन । टिप्पणी भेलिको शैलीमा अनियमितताको छानबिन हुँदैन ।’-

उजुरीसमेत सार्वजनिक गरेका छन् ।

अनुभव

राप्रगाको विधानअनुसार दुईवटा निर्वाचन क्षेत्र रहेकोले पश्चिम नवलपरासीमा ३१ सदस्यीय जिल्ला कार्यसमिति गठन हुनेछ ।

जिल्ला अध्यक्षसहित ७५ प्रतिशत सदस्य निर्वाचनमार्फत् चयन हुनेछन् भने बाँँकी २५ प्रतिशत सदस्य तथा पदाधिकारी मनोनयनबाट चयन हुने व्यवस्था छ । जिल्ला सदस्य पदमा भने उमेदवारहरू निर्विरोध चयन भइसकेको निर्वाचन समितिले जनाएको छ ।

विधानअनुसार जिल्ला समितिमा अध्यक्ष, तीन उपाध्यक्षमध्ये एक महिला, एक सचिव, एक प्रवक्ता, एक कोषाध्यक्ष र दुई सहसचिव रहने व्यवस्था छ ।

महिला हराएको सूचना

यही मिति २०८३ साउन ८ गते बिहान गुल्मीको इस्मा गाउँपालिका - २, पालुखा स्थित मेरो घरबाट मेरी ३४ वर्षीया श्रीमती जमुना बिक एक छोरा र एक छोरी छाडेर बेपत्ता भएको हुँदा फेला पार्नु हुने महानुभावले निम्न नम्बर वा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

वीरेन्द्र कामी

सम्पर्क नं.: ९७६४१६४५१०

ठेगाना: इस्मा गाउँपालिका-२ पालुखा गुल्मी



ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

सेफ्टी ट्याङ्की, भरिएर, शिरनाली जाम भएर समस्या परेको छ ?

हामी तपाईंको समस्या तुरुन्त ५ मिनेटमै हल गरी दिनेछौं ।

क्षेत्र: लुम्बिनी, भैरहवा, परासी, बुटवल मर्चवार

प्रो. रामशाह शाहानी

विशाल सेनेटरी

बर्मेलीटोल, भैरहवा

मो.9847324755,9804406297

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

के तपाईंको घरको शिट, नाली, जाम भयो भने चिन्ता नलिनुहोस् र सेनेटरी जगतमै बढी क्षमता, अत्याधुनिक प्रविधि, पावर फूल रोटर भ्याकुम पम्प,बिजुली नचाहिने एक मात्र सेनेटरीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

लोडसेडिङ्गको बेला पनि सेवा दिइने छ ।

सम्पर्क:

तिनाउ सेनेटरी

बुटवल-१०, सुखानगर, रूपन्देही,

फोन: ९८५७०५८८१३,९८०७१८०८१३

ट्वाइलेट सफा गराउनुहोस्

तपाईंको सहर बुटवल तथा लुम्बिनी अंचलमा आधुनिक जापानीय मेशिनद्वारा सेफ्टी टंकी ट्वाइलेटको रिङ्ग भरिएमा १० मिनेटमा नै सफा गरिनेछ ।

● ट्वाइलेट, वाथरुम, किचन र नाली जाम भएमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।

● लोडसेडिङ्ग भएको बेलामा पनि अत्याधुनिक भ्याकुमद्वारा १० मिनेटमै सफ्टी टंकीको रिड खाली गरिने छ ।

सम्पर्क:

सीताराम सफा सेनेटरी

भैरहवा

९८६९७८९२७५,९८०७७६०६२२

न्यू होराइजनका कक्षा ११ का विद्यार्थीलाई स्वागत



बुटवल । न्यू होराइजन अंग्रेजी आवासीय मा.वि. बुटवलमा कक्षा ११ मा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई कक्षा १२ का विद्यार्थीहरूले स्वागत गरेका छन् । विद्यालयमा विज्ञान र व्यवस्थापन संकायमा भर्ना भएका सात सय बढी विद्यार्थीलाई मणिग्राममा आयोजित एक समारोहमा सांगीतिक प्रस्तुतिसहित स्वागत गरिएको हो । कार्यक्रममा विद्यालयका अध्यक्ष ज्ञानेन्द्रप्रसाद

कुसुजले रुपन्देहीमा गुणस्तरीय शिक्षा दिने पवित्र उद्देश्यले ३७ वर्ष अघि शिक्षाप्रेमीहरूले न्यू होराइजन संस्था स्थापना गरेको चर्चा गर्दै संस्थाले विद्यालय तहदेखि विश्वविद्यालय तहसम्मको शिक्षा दिने देशकै अग्रणी शैक्षिक संस्था बनेको बताए ।

प्राचार्य बासुदेव अर्यालले गुणस्तरीय र संस्कारयुक्त शिक्षामा संस्था प्रतिबद्ध रहेकै कारण हरेक वर्ष देशमै उत्कृष्ट नतिजा आउने गरेको

बताए । संस्थाले पाठ्यक्रमको ज्ञानसँगै विद्यार्थीको सर्वांगीण विकास गर्न खेलकुद र अतिरिक्त क्रियाकलापमा विद्यार्थीलाई सहभागी गराउँदै आएको बताए ।

निवर्तमान प्राचार्य लोकनाथ उपाध्यायले ३७ वर्ष लामो र गौरवपूर्ण इतिहास बोकेको देशकै प्रतिष्ठित शैक्षिक संस्था न्यू होराइजनलाई छनोट गर्नु विद्यार्थी र अभिभावक गुणस्तरीय शिक्षाप्रति सचेत रहेको पुष्टी भएको बताए ।

कक्षा १२ का छात्र स्मरण पौडेलको अध्यक्षता, रिजन श्रेष्ठ, मेलिना गुरुङ, प्रसिद्धिका श्रेष्ठ र उपसना थापाको सञ्चालन, रक्षा चुँदालीको स्वागत तथा कक्षा १२ की मन्दिपा पौडेल र कक्षा ११ की जुविका भुसालले मन्तव्य राखेको कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले विभिन्न विधाका गीत र नृत्य प्रस्तुत गरेर सहभागीलाई भरपूर मनोरञ्जन दिलाएका थिए ।

उक्त कार्यक्रम स्वागत कार्यक्रम मात्र नभई विद्यार्थीहरूमा अन्तर्निहीत प्रतिभा, कला, क्षमता र व्यक्तित्व प्रफुटन गर्ने र एक अर्काको प्रतिभा अनुशरण गर्ने महत्वपूर्ण अवसर भएको कार्यक्रमको समग्र संयोजन गरेका उपप्राचार्य राजीव श्रेष्ठले बताए ।

जेनस हस्पिटल सय शैयामा स्तरोन्नति हुँदै

बुटवल । बुटवलको अस्पताललाईन भुङ्कीचोकमा सञ्चालनमा रहेको जेनस हस्पिटल एन्ड रिसर्च सेन्टर प्राङ्गल शनिवारदेखि बुटवल ८ सुखवानगरस्थित आफ्नै भवनबाट सञ्चालनमा आएको छ ।

एउटै भवनबाट अर्थोपेडिक्सहित अन्य विभिन्न विशेषज्ञ सेवा दिने गरी लुम्बिनी प्रदेशमै नमूना अस्पताल बनाउने लक्ष्यसहित नयाँ भवनमा अस्पताल सञ्चालन गरिएको अध्यक्ष तथा वरिष्ठ अर्थोपेडिक डाक्टर मोहन सिंहले बताए ।

सबै प्रकारका विशेषज्ञ उपचार सेवा अब

बुटवलमै उपलब्ध गराई भारतको मेदान वा काठमाडौँसम्म पुग्ने अवस्था अन्त्य गर्ने डा. सिंहले दाबी गरे ।

२४ शैयाबाट सुरु भएको अस्पताल छिट्टै एक सय शैयामा पुर्‍याउने तयारी छ । डा. सिंहका अनुसार हस्पिटलमा जनरल सर्जरी, अर्थोपेडिक, न्यूरो सर्जरी, पेडियाट्रिक, मृगौलालगायत रोगको सहज उपचार हुने उन्ले बताए ।

हस्पिटलमा डायलाइसिस, इमर्जेन्सी, आइसीयू, एनआइसीयू, पीआइसीयू, एचडीयू, मेडिकल सर्जिकल, फार्मीसीलगायतका सेवा उपलब्ध रहेको

अध्यक्ष डा. सिंहले बताए ।

हस्पिटलमा बैंकको मात्रै ५० करोड लगानी रहको र आफ्नो निजी लगानी समेत गर्दा भविष्यमा एक अर्ब बढी लगानी पुग्ने डा. सिंहले बताए । अस्पतालमा २० जना डाक्टर पनि जोडिएका छन् । अस्पतालले विरामीको अपरेसनका लागि धरोटी अनिवार्य राख्न नपर्ने र औषधि खरिद पनि शुस्मा अस्पताल आफैँले गरी उपचार सकिएपछि भुक्तानी गरे हुने सुविधा दिएको डा. सिंहले बताए । हाल हस्पिटलमा ७० जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन् ।

प्राध्यापकहरूलाई सूचना प्रविधिमा अनुसन्धान आर्टिकल लेखन कार्यशाला



बुटवल । लुम्बिनी सिटी कलेजमा प्राध्यापक तथा कर्मचारीलाई लक्षित गर्दै दुई दिने सूचना प्रविधिमा आधारित अनुसन्धान आर्टिकल लेखन कार्यशाला शनिवारदेखि सुरु भएको छ । कलेजको प्राङ्गणमा सञ्चालन गरिएको उक्त कार्यक्रममा पहिलो दिन कलेजका सम्पूर्ण प्राध्यापक तथा कर्मचारीको उत्साहजनक सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रम संयोजक विशाल कंडेल र सुजन ढकालको समन्वयमा कार्यक्रम सञ्चालन भएको हो ।

उक्त कार्यशालाको उद्घाटन लुम्बिनी सिटी कलेजका अध्यक्ष तथा क्याम्पस प्रमुख

प्रा.डा.गणेशप्रसाद पाठकले गरेका हुन् । उनले शैक्षिक क्षेत्रमा अनुसन्धानको महत्वबारे प्रकाश पार्दै भने-“ अनुसन्धानले ज्ञानको वृद्धि मात्रै होइन, समाजलाई सशक्त बनाउने कार्य गर्दछ ।” उक्त कार्यशालाको प्रमुख प्रशिक्षक राष्ट्रिय खुला विश्वविद्यालयका कार्यवाहक डी.डा.भोजराज घिमिरेले सूचना प्रविधिमा आधारित अनुसन्धान पद्धतिका व्यवहारिक पक्षबारे प्रभावशाली प्रस्तुतिकरण गरेका थिए । उनले अनुसन्धानलाई शिक्षणसँगै जोडेर व्यवहारिक प्रयोगमा कसरी उतार्न सकिन्छ भन्ने विषयमा सहभागीलाई मार्गदर्शन

गरे । अहिलेको प्रविधियुक्त अनुसन्धानात्मक प्रक्रियाहरूको व्यवहारिक पक्षहरूका बारेमा रोचक तथा प्रयोगात्मक सिकाइबारे चर्चा गर्दै उनले अनुसन्धान क्रियाकलापले कलेजको शैक्षिक उपलब्धि प्राप्त हुने जनाए ।

कार्यक्रम सहायक क्याम्पस प्रमुख नारायण प्रसाद भुसालले सञ्चालन गर्दै अनुसन्धानात्मक लेखनले प्राविधिक शिक्षाको क्षेत्रमा शैक्षिक गुणस्तरता बढाउन रिसर्च र डेभलपमेन्टमा प्राध्यापक तथा कर्मचारी वर्गको सहभागिताले महत्वपूर्ण भूमिका रहने बताए । यस्ता कार्यक्रमहरू निरन्तर गरिरहनकालागि लुम्बिनी सिटी कलेज सदैव तत्पर रहने पनि उनले जनाए । कलेजमा बी.एस.सी. सी.एस.आइ.टी. बी.आइ.टी.एम. तथा बी.सि.ए. कार्यक्रमका अन्तिम वर्षमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई पनि यस्ता कार्यक्रमहरू गराइरहने जानकारी कलेज प्रशासनले जानकारी दिएको छ । कलेजले यस्ता अनुसन्धान लेख लेखन कार्यशालाले सहभागीलाई सिर्जनात्मक सौँच र विश्लेषणात्मक क्षमता बढाउने अवसर दिनुका साथै शैक्षिक जगतलाई नवीन दृष्टिकोण र गहिरो अध्ययनतर्फ प्रेरित गर्ने विश्वास लिइएको छ ।

प्रथम ज्ञानपुञ्ज अन्तरविद्यालय सेभेन ए साइड फुटबल हुँदै



बुटवल । बुटवलको ज्ञानपुञ्ज इगलिस बोर्डिङ्ग स्कुलले प्रथम ज्ञानपुञ्ज जिल्लास्तरीय अन्तरविद्यालय सेभेन ए साइड फुटबल प्रतियोगिता २०८३ गर्ने भएको छ । भदौ १ देखि ८ गतेसम्म देविनगरस्थित एम्फा टेक्निकल सेन्टरमा सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा ४४ टिमले भाग लिने निश्चित भई टाईमिट समेत सार्वजनिक गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक शंकर भण्डारीले बताए । नयाँ व्यवस्थापन टिम आएसँगै विद्यालयले पहिलोपटक जिल्लास्तरीय अन्तरविद्यालय सेभेन ए साइड फुटबल प्रतियोगिता गर्न

लागेको प्राचार्य भण्डारीले बताए । विद्यार्थीमा खेलकुदप्रति रुचि जगाउने र विद्यालयस्तरबाटै खेलाडी उत्पादनमा योगदान गर्न प्रतियोगिताले टेवा पुग्ने उनले जनाए । प्रतियोगितामा प्रत्यक्ष ४ सय खेलाडीहरू र एक लाख दर्शकहरूले खेल अवलोकन गर्ने उनको दाबी छ । विजेताले ५१ हजार नगद पुरस्कार, प्रतियोगिता सम्पन्न गर्न करीब ७ लाख खर्च हुने अनुमान रहेको छ । यसमा विभिन्न व्यवसायिक संस्था, उद्योग र क्लबहरूको सहकार्य रहेको प्राचार्य भण्डारीले बताए । विद्यालयले सेभेन ए

साइड अन्तर विद्यालय फुटबल प्रतियोगितालाई ब्राण्डको रूपमा विकास गर्दै आगामी दिनमा यो प्रतियोगिताको स्तर, पुरस्कार राशी वृद्धि गर्दै लैजाने उनले जनाए । कार्यक्रममा विद्यालय ब्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रामप्रसाद भण्डाई, खेलकुद पत्रकार मंच रुपन्देहीका अध्यक्ष सुमन अधिकारी, उपप्राचार्य भिम बस्नेतले विद्यालयस्तरबाट खेलकुद गतिविधिहरू भएमात्र खेलको विकास हुने बताए । प्रतियोगिताको टाईमिट अनुसार उद्घाटन खेल अक्सफोर्ड बोर्डिङ र देवदह बोर्डिङ्ग स्कुल बिचमा हुने भएको छ ।

५५ सय तलबबाट सुरु भएको यात्रा : अहिले कर्मचारीलाई १० लाख बढी तलब खुवाउँछन्: भुसाल



प्रेम सुनार
गुल्मी

कुनै समय अर्काको अस्पतालमा करारमा काम गर्दा महिनाको ५ हजार ५ सय रूपैयाँ तलब बुझ्ने गुल्मीका केदार भुसाल अहिले करिब ३५ जनालाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रोजगारी दिइरहेका छन् । ती कर्मचारीको तलब तथा अन्य खर्चमा मात्रै मासिक करिब १० लाख रूपैयाँ खर्च हुने उनी बताउँछन् ।

पश्चिम गुल्मीको विकट मदाने गाउँपालिका-२ बौभकटेरीमा जन्मिएका भुसाल अहिले बुटवलमा व्यवसायिक पहिचान बनाएका युवा व्यवसायी हुन् । जागिरे जीवनबाट सुरु भएको उनको यात्रा अस्पतालको निर्देशक हुँदै अहिले मदाने फर्निचरको सञ्चालकसम्म आइपुगेको छ ।

स्वर्गीय बुबा चुरामणि भुसाल र आमा दुपता भुसालको परिवारमा जन्मिएका केदार परिवारका चौथो सन्तान तथा माइला छोरा हुन् । एक जना दाजु, तीन दिदीबहिनी र आफूभन्दा मुनि दुई भाइ रहेका उनको बाल्यकाल बौभकटेरीकै ग्रामीण परिवेशमा बित्यो ।

उनले प्रारम्भिक शिक्षा पञ्चमी पोखरी प्रावि र माध्यमिक शिक्षा बौभकटेरी माध्यमिक विद्यालयबाट पूरा गरे । उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि बुटवल आएका उनले पढाइसँगै जागिरे जीवन सुरु गरे ।

२०६२ सालमा केही समय भैरहवास्थित भीम अस्पतालमा करारमा काम गरे । त्यसपछि सोही वर्ष पाल्पाको प्रवासस्थित लुम्बिनी मेडिकल कलेजमा काम गर्ने अवसर पाए । २०६५ सालमा तम्घासस्थित आशा अपाङ्ग केन्द्रमा करिब डेढ वर्ष काम गरे । तर, महिनाको ५ हजार ५ सय रूपैयाँको तलबबाट जीवन चलाइरहेका केदारको सोच भने जागिरमा मात्र सीमित थिएन ।

अस्पतालमा काम गर्दागर्दै आफ्नै अस्पताल खोल्ने योजना उनले बनाए । त्यतिबेला उनीसँग करिब १० लाख रूपैयाँ नागद पुँजी थियो । तर अस्पतालको सञ्चालनका लागि त्यो रकम पर्याप्त थिएन ।

त्यसपछि उनले १५-२० जना साथीलाई साभेदार बनाएर लगानी जुटाए । साभेदारहरूको लगानीबाट अस्पताल सञ्चालनको पुँजी तयार भयो र सञ्चालक समितिको निर्णयअनुसार उनी अस्पतालको निर्देशक बने । त्यतिबेला उनको उमेर थियो-मात्र २५ वर्ष ।

२५ वर्षमै अस्पताल निर्देशक २०६६ साल मंसिरमा बुटवल आएपछि भुसालको अगुवाइमा ल्यान्डमार्क हस्पिटल प्रा.लि. स्थापना भयो । १५ शैयामा अस्पताल दर्ता गरेर उनी त्यसका प्रबन्ध निर्देशक बने ।

कम उमेरमै अस्पतालको निर्देशक बनेको विषयलाई तत्कालीन केही सञ्चारमाध्यमले समेत समाचारको विषय बनाएका थिए । तर अस्पताल व्यवसायको यात्रा सहज रहन ।

२०६९ सालमा स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालयले अस्पताल सञ्चालनका लागि नयाँ मापदण्डसहितको निर्देशिका जारी गरेपछि आफ्नो जग्गा नभएका कारण ल्यान्डमार्क हस्पिटल बिक्री गर्नुपर्ने अवस्था आयो । भुसालले त्यसलाई अन्त्य मानेनन् ।

एउटा अस्पताल बेचियो, अर्को खोलियो

२०७० सालमा बुटवलको भुङ्कीचोकमा पुनः अर्को अस्पताल दर्ता गरेर देवदह हस्पिटल प्राङ्गल सञ्चालनमा ल्याए, उनले । तर शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय भैरहवाले उक्त भवनलाई अस्पताल सञ्चालनका लागि स्वीकृति नदिएपछि त्यो अस्पताल पनि बिक्री गर्नुपर्थ्यो ।

त्यसपछि केही समय देवदह मेडिकल कलेजमा आबद्ध भए । फेरि नयाँ योजना बनाए । बुटवल-११ नहरपुरमा छ कट्टा जग्गा खरिद गरेर अस्पताल सञ्चालन गर्ने तयारी थाले । केही पूर्वाधार निर्माणको कामसमेत अघि बढ्यो । तर त्यसैबिच कोरोना संक्रमण सुरु भयो । अस्पताल बनाउने योजना फेरि थाती रह्यो ।

स्वास्थ्य क्षेत्र छोडेर फर्निचरमा अस्पताल व्यवसाय छाड्नुको कारणबारे भुसाल भन्छन्, अस्पताल सञ्चालनमा समय र व्यस्तता धेरै हुने मात्र होइन, सरकार परिवर्तनसँगै स्वास्थ्य नीति परिवर्तन हुँदा लगानीकर्तासमेत मर्कामा पर्ने र सञ्चालकको लगानी सुरक्षाको थ्यागेन्टी नहुने भएकाले स्वास्थ्य व्यवसाय अन्य व्यवसायभन्दा बढी जोखिमपूर्ण र फन्कटिलो भएको अनुभव भयो ।

त्यसपछि उनले नयाँ व्यवसायमा हात हाले । 'मदाने टेड्सर्' नामको फर्म दर्ता गरे । उनले भारतबाट सर्जिकल इक्विपमेन्टका सामान आयात गरी बिक्री वितरण गर्न थाले । त्यही क्रममा एक जना दाजुले आफ्नो फर्निचर उद्योग बिक्री गर्न लागेको जानकारी पाएपछि उनले उक्त फर्म खरिद गरे । त्यसपछि सुरु भयो-मदाने फर्निचरको यात्रा ।

१० लाखबाट मासिक खर्च, १ करोड लगानी सुरुमा नयाँ व्यवसाय कस्तो हुन्छ भनेर परीक्षणका रूपमा फर्निचर क्षेत्रमा प्रवेश गरेका भुसाल विस्तारै यसै व्यवसायमा जम्दै गए ।

उनका अनुसार अहिले बुटवल -११ को नहरपुरमा मदाने फर्निचरका करिब ५ करोड रूपैयाँ लगानी भइसकेको छ । सम्पूर्ण व्यवसायको अनुमानित पुँजी भने ५ देखि ७ करोड रूपैयाँ रहेको उनको भनाइ छ । मदाने फर्निचरमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष गरी करिब ३५ जना आबद्ध छन् ।

कर्मचारीको तलबलागायत मासिक खर्च करिब १० लाख रूपैयाँ हुने उनी बताउँछन् ।

हाल फर्निचर उद्योग आफ्नै करिब छ कट्टा जग्गा र भवनमा सञ्चालन भइरहेको छ ।

'स्वदेशमै उत्पादन, स्वदेशमै खपत' फर्निचर व्यवसायमा टिकिरहनुको एउटा महत्वपूर्ण कारण आफ्नै उत्पादन र स्वदेशी बजार भएको भुसाल बताउँछन् ।

उनको भनाइमा व्यवसाय सुरु गरेपछि विस्तारै 'आफ्नै उत्पादन, स्वदेशकै उत्पादन, स्वदेशमै खपत' भन्ने अवधारणालाई आत्मसात गर्दै गए ।

फर्निचर व्यवसायमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा जस्तो औषधि वा सामग्री बिग्रिने तथा म्याद गुजिने समस्या नहुने र अस्पतालजस्तो २४ घण्टा सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यता पनि नरहेको उनको अनुभव छ । मदाने फर्निचरको मुख्य आकर्षण नयाँ-नयाँ डिजाइनका फर्निचर रहेको उनी बताउँछन् ।

साल, सिसो, सगुनलगायतका काठ तथा एग्रेडका सामग्री प्रयोग गरेर घरका सम्पूर्ण आवश्यक फर्निचरदेखि कार्यालयका फर्निचरसम्म उत्पादन गरिने उनको भनाइ छ ।

व्यवसायमा परिवारको साथ

मदाने फर्निचरको सञ्चालनमा भुसाल एक्लै छैनन् । उनकी श्रीमती भरना खनाल तथा छोराहरू आयाम भुसाल र आरम्भ भुसालको पनि व्यवसायमा प्रत्यक्ष भूमिका रहेको उनी बताउँछन् । यसरी मदाने फर्निचर अहिले व्यवसायसँगै परिवारको सहभागितामा अघि बढिरहेको उद्यम बनेको छ ।

'समाज हामीले बनाउने हो'

व्यवसायसँगै भुसालको सामाजिक सक्रियता पनि अघि बढिरहेको छ । उनी विभिन्न संघसंस्थाको नेतृत्वमा रहेको बताउँछन् । सामाजिक काममा आफ्नो रुचि र लगाव रहेको भन्दै भुसाल भन्छन्-'हाम्रो समाज हामीले बनाउने हो' ।

यही सौँचका कारण सामाजिक काममा आफूले बढी रुचि राख्ने उनको भनाइ छ ।

राजनीतिमा पनि रुचि

व्यवसाय र सामाजिक कामसँगै भुसालको राजनीतिक यात्रा पनि अघि बढिरहेको छ । उनी नेकपा एमाले गुल्मी जिल्ला कमिटीका सचिवालय सदस्य छन् । विभिन्न संघसंस्थाको नेतृत्वमा समेत आफू आबद्ध रहेको उनी बताउँछन् ।

राजनीतिलाई समाज र राज्यलाई सही दिशा दिने माध्यमका रूपमा लिने भुसालको तत्कालका लागि भने पालिका अध्यक्ष वा सांसद बन्ने योजना छैन । भविष्यमा परिस्थिति बने त्यसबेला सोचविचार गरेर अघि बढ्ने उनको भनाइ छ ।